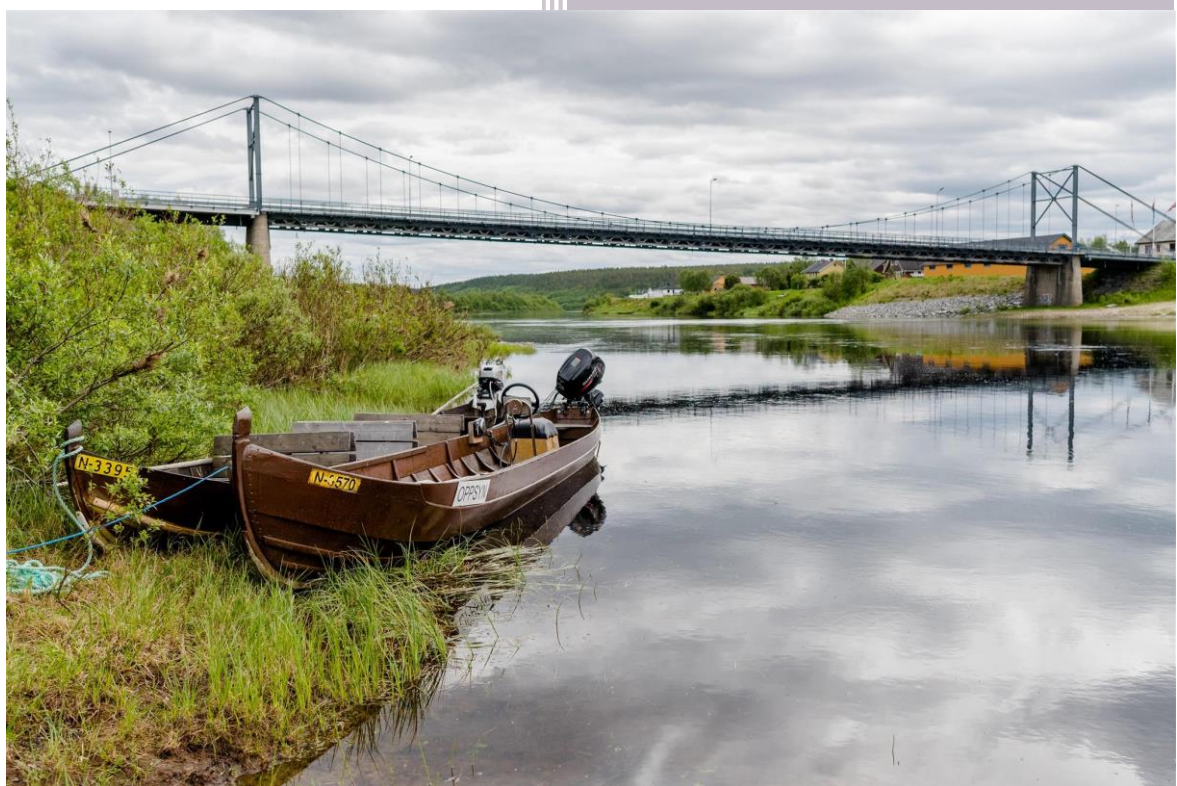

2020-23

Kommunal planstrategi

Káraşjoga gielda
Karasjok kommune

Vedtatt i kommunestyret 10.12.20 i PS 20/58

Innhold

1.	Innledning	2
1.1	Nasjonale forventninger	2
1.2	Regionale føringer	3
2.	Kommunens plansystem	3
2.1	Erfaring med gjeldende kommuneplaner	4
3.	Utviklingstrekk og utfordringer	5
3.1	Befolkningsutvikling og sammensetning	5
3.2	Aldersfordeling – sammensetning	6
3.3	Folkehelse og levekår	7
3.4	Næringsliv og sysselsetting	8
3.5	Boligbygging	10
3.6	Miljø og klima	10
3.6.1	Naturmangfold	11
3.7	Transport og infrastrukturbygging	11
3.8	Langsiktig arealbruk	12
3.9	Kommunal tjenesteyting og forvaltning	12
3.9.1	Økonomi og prosjektet «Framtidens Karasjok»	13
3.9.2	Helse og omsorg	14
3.9.3	Oppvekst	15
3.9.4	Språk og kultur	17
3.10	Sentrumsutvikling	18
3.11	Samfunnssikkerhet og beredskap	18
3.12	Universell utforming	19
4	Planstatus og planbehov 2020 – 2023	19

1. Innledning

I plan- og bygningslovens § 10-1 stilles det krav om at kommunene, minst en gang hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeider og vedtar en kommunal planstrategi.

Den kommunale planstrategien er ikke en plan med mål og strategier, men et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å tilrettelegge for ønsket utvikling i kommunen. Formålet med kommunal planstrategi er å avklare hvilke planoppgaver som skal prioriteres i valgperioden, dvs. hvilke planer kommunen skal starte opp med eller videreføre.

Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg i forbindelse med samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Ved behandlingen, skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret skal også ta stilling til om behovet for igangsetting av arbeid med ny arealplan eller om planen bør revideres eller oppheves, jfr. lovkommentar til plandelen av plan- og bygningslovens § 10-1

1.1 Nasjonale forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Dette går fram av plan- og bygningslovens § 6-1. Planlegging er et effektivt og godt styringsverktøy for bærekraftig samfunnsutvikling og arealbruk. Fylkeskommunene og kommunene har fått økt handlingsrom og større ansvar for å sikre nasjonale og vesentlige regionale interesser i planleggingen. Regional og kommunal planlegging er viktig for å oppnå en mer bærekraftig, brukerorientert, effektiv og resultatorientert offentlig sektor.

Stortinget har utarbeidet stortingsmelding 15 (2017-2018) Leve hele livet — En kvalitetsreform for eldre. Leve hele livet skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Reformen Leve hele livet består av 25 konkrete og utprøvde løsninger på områder hvor vi vet at det for ofte svikter i tilbudet til eldre i dag.

Regjeringen har bestemt at FN's 17 bærekraftsmål skal være en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. FN's bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan, bl.a for å sikre sosial rettferdighet og god helse, og for å stanse klimaendringer og tap av naturmangfold.

Nasjonale forventninger:

- Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling
- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
- Bærekraftig areal- og transportutvikling
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve
- Kommunene skal legge til rette for at helse- omsorgstjenesten blir i stand til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep jf. § 3-3a i helse- og omsorgstjenesteloven

1.2 Regionale føringer

Barn og unge er Fylkesmannens fyrtårn, og det forventes at kommunene ivaretar temaet i arbeidet med kommunal planstrategi og i samfunns- og arealplanlegging generelt.

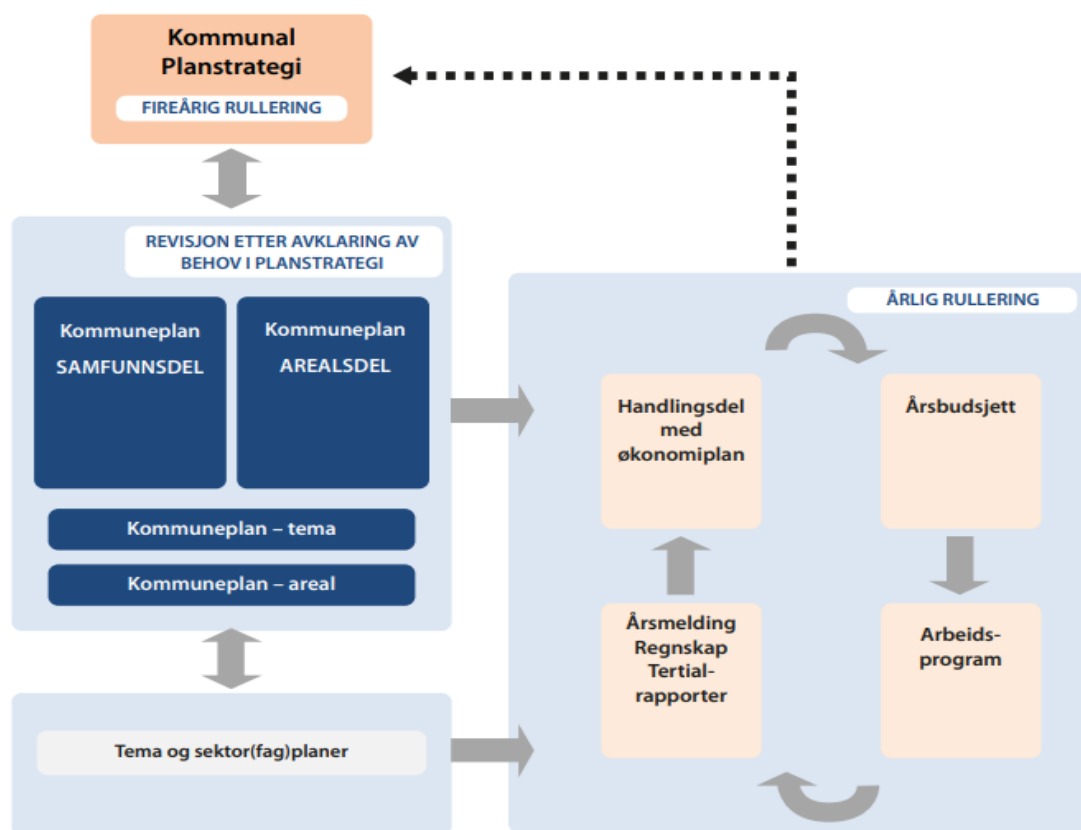
Forøvrig bør regionale føringer legges til grunn for kommunens arbeid med planstrategien og øvrig planarbeid:

- Regional planstrategi for Finnmark 2020 – 2024
- Regionalt utviklingsprogram – fremtidens Finnmark 2014 – 2023
- Regional transportplan for Finnmark 2018 – 2029
- Reiselivsstrategier for Finnmark 2019 – 2023
- Landbruksstrategier for Finnmark 2015 - 2020

2. Kommunens plansystem

Det kommunale plansystemet er alle kommunens planer og samspillet mellom disse. Kommunens overordnede styringsdokument er kommuneplanen. I plan- og bygningslovens § 11-1 framkommer at kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsplan og arealdel. Planhierarkiet, og samhandlingen mellom de forskjellige delene er vist i skissen nedenfor:

Figur 1: Kommunal planstrategi i det kommunale plansystemet.

Kilde: Miljøverndepartementet

Alle kommuner i Norge skal ha en kommuneplan bestående av en samfunnsdel og en arealdel. Karasjok kommune vedtok samfunnsdelen i 2009 og arealdelen i 2005.

Kommunene kan, der de finner det hensiktsmessig, avgrense kommuneplanarbeidet og utarbeide kommunedelplaner for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder. Eksempler på slike kommunedelplaner er planer for næringsutvikling, folkehelseplaner, planer for skolestruktur, planer for idrettsanlegg og friluftslivsområder etc. Felles for disse planene er at de er tematiske; det vil si at de søker å synliggjøre kommunens utfordringer og muligheter innenfor et avgrenset tema. Planene kan inneholde temakart og handlingsplan, som både lokaliserer og kanaliserer ansvar og ressurser for gjennomføring av konkrete tiltak og oppgaver.

2.1 Erfaring med gjeldende kommuneplaner

Kommuneplanens samfunnsdel 2009 -2021 for Karasjok kommune ble vedtatt i kommunestyret 18.06.09. Rammebetingelser og forutsetninger er vesentlig endret siden planen ble vedtatt, og planen er gjenstand for fornying. For eksempel ble SSB's alternativ «middels vekst» brukt ved befolkningsframskriving. I følge dette alternativet skulle folketallet i 2020 vært 3028 innbyggere. I dag vet vi at folketallet er 2628, dvs 400 færre innbyggere enn forutsatt. Dette betyr færre barn, færre yrkesaktive osv.

Arealplanen ble vedtatt i 2005 etter plan- og bygningslovens av 1985, og siden den gang er det kommet en ny plan- og bygningslov av 1. juli 2009.

Utfordringer:

- Prioritere ressurser til planarbeid
- Være tro mot vedtatte planer
- Bruke planene som styringsverktøy

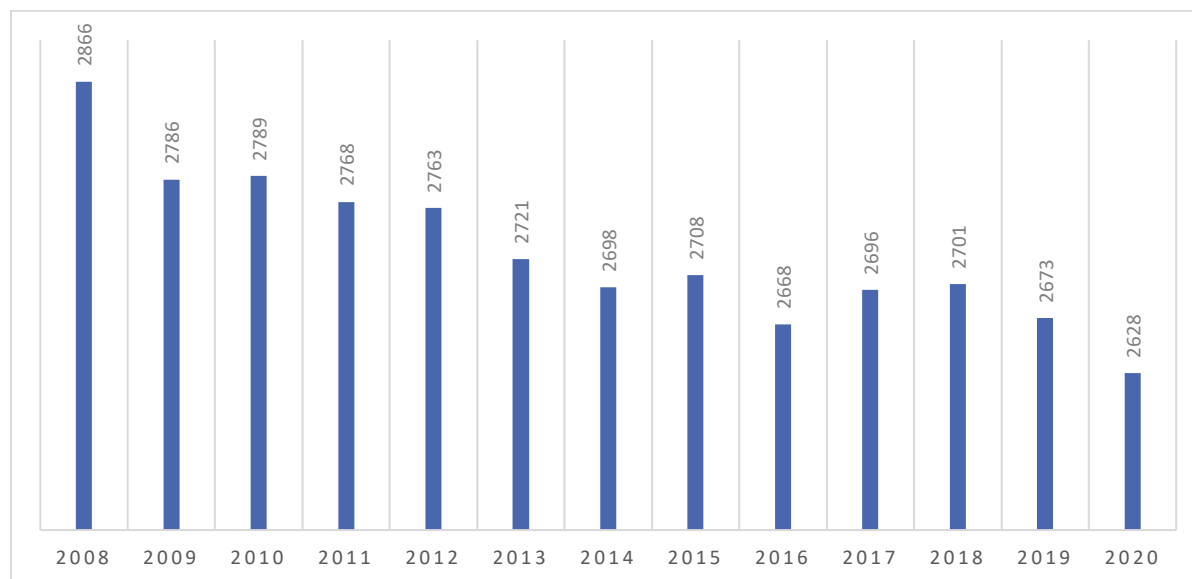
Planbehov:

- Kommuneplanens samfunnsdel med handlingsdel må revideres for å kunne ha et oppdatert styringsverktøy, med klare føringer for hvordan utviklingen i kommunen skal ivaretas - sett ut fra dagens situasjon og forutsetninger.
- Rullering av arealplan, må oppdateres for å være i tråd med tiden, samt baseres på gitte føringer i samfunnsdelen.

3. Utviklingstrekk og utfordringer

3.1 Befolkningsutvikling og sammensetning

Figur 2: Befolkning i Karasjok pr 1. januar fra 2006 – 2020

Kilde: SSB

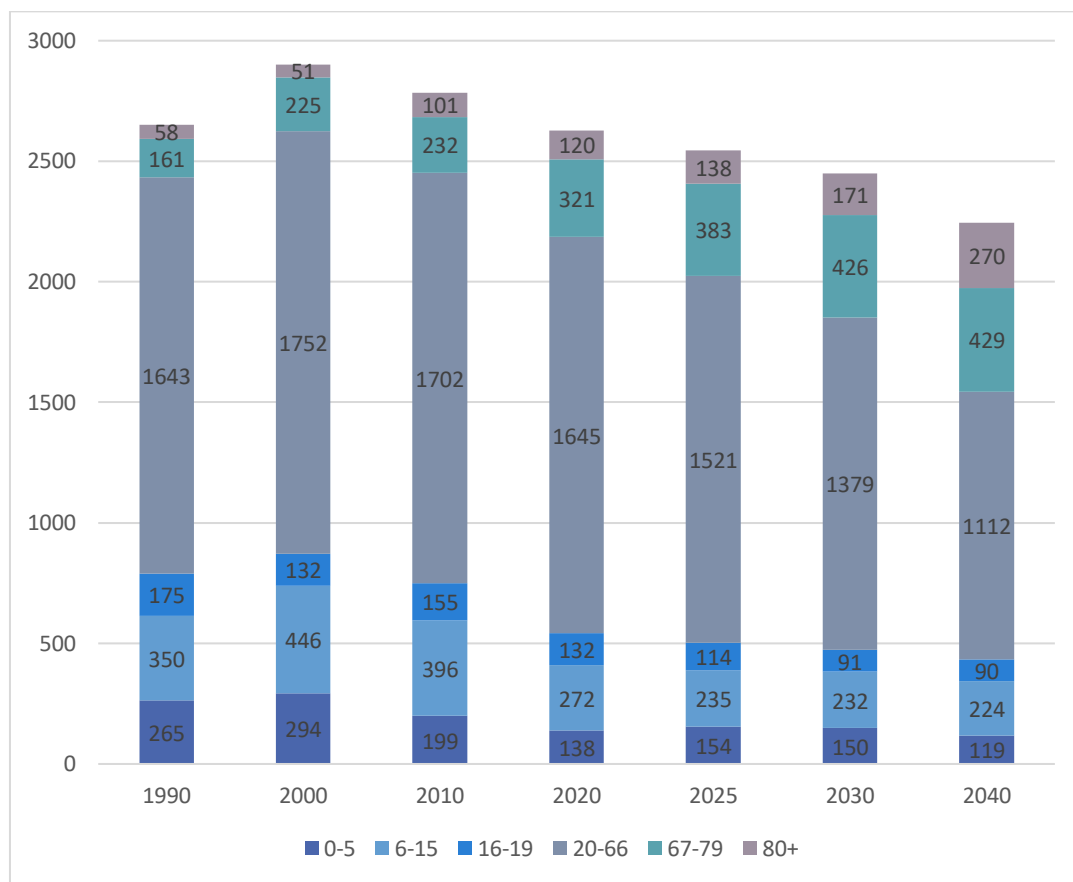
Folketallet i kommunen har gradvis gått nedover siden toppåret 2000 da folketallet var 2901. Dette skyldes både fødselsunderskudd (antall fødte minus antall døde) og negativ folketilvekst. I 2019 ble det født 24 barn og 20 personer døde. Nettoinnflyttingen var -49 personer (antall som flytter inn minus antall som flytter ut), og veksten i befolkningen var -6 personer pr 1. kvartal 2020. Prognosene viser at barnetallet både på førskole og i skolepliktig alder vil synke mot 2040. Dette vil ha betydning for tjenester som leveres i barnehagen og skolen. Kjønnssammensetningen er tilnærmet 50/50 med 1365 menn og 1308 kvinner i 2019.

Den yrkesaktive aldersgruppen 20 – 66 år, har hatt en nedgang på 22 personer i tidsperioden 2010 – 2020 og vil ha ytterligere nedgang iht prognosene. Økningen i folketallet kommer i aldersgruppen 67 år og eldre, som betyr at pleie og omsorg vil bli kraftig belastet i fremtiden. Man ser allerede en økning på 22 personer aldersgruppen 80+ fra 2010 til 2019 og prognosen viser at tallet vil øke ytterligere med 147 personer fram mot år 2040.

Prognosene viser at folketallet vil synke ytterligere og forventet befolkningstall i 2030 er 2449 og 2240 innbyggere i 2040. Størst nedgang forventes i barnegruppene og den arbeidsføre delen av befolkningen, mens de over 65 år vil øke (se figur på neste side).

3.2 Aldersfordeling – sammensetning

Figur 3: Alderssammensetning i Karasjok fra 1990 – 2020 og prognose for 2025, 2030 og 2040 iht Statistisk sentralbyrå's nivå MMMM (middels vekst)

Kilde: SSB

Statistisk sentralbyrå utarbeider befolkningsframskrivninger på lavt, middels og høyt nivå. Alle 3 alternativene viser nedgang i folketallet i Karasjok mot år 2040. I tabellen ovenfor er det brukt middels nivå for prognosen (årene 2025, 2030 og 2040). For øvrige år vises faktiske tall. Søylen er inndelt i forskjellige aldersgrupper. Befolknings sammensetningen i kommunen har betydning både for kommunens inntekter og etterspørselen etter kommunale tjenester. Prognosene framover gir oss et bilde av hvordan behovet for forskjellige tjenester vil endres over tid.

Statistikken viser at det var betydelig høyere barne- og ungdomstall for ti til tjue år siden enn pr i dag, som betyr mindre kull både i barnehager og grunnskolen. Barn i skolepliktig alder har sunket med 112 personer fra 2010 til 2019 og barn i barnehagealder har sunket med 62 i samme tidsperiode. Prognosen viser at barnetallet skal synke ytterligere mot år 2040, som vil ha betydning for de tjenester som barnehagen og skolen leverer.

I aldersgruppen 20-66 år er det nedgang på 22 personer. Dette er den yrkesaktive gruppen, og konsekvensene av nedgang er færre personer som bidrar til samfunnet med skatteinntekter og kompetanse. Personer i fertil alder (20-44 år) har hatt en nedgang på 56 personer fra 2010-2019 som har betydning for antall barn som blir født.

Økningen i folketallet kommer i aldersgruppen 67 år og eldre, som betyr at pleie og omsorg vil bli kraftig belastet i fremtiden. Man ser allerede en økning på 22 personer aldersgruppen 80+ fra 2010 til 2019 og prognosen viser at tallet vil øke ytterligere med 147 personer fram mot år 2040.

Utfordringer:

- Fraflytting
- Flere eldre i befolkningen og færre barn og unge
- Tilrettelegge for tilflytting av personer i etableringsfasen for å om mulig bidra til positivt fødselsoverskudd
- Bosetting av flykninger, få disse integrert slik at de kan bidra i samfunnet

3.3 Folkehelse og levekår

Folkehelseloven pålegger kommunene å utarbeide en helseoversikt som skal inngå som grunnlag for kommunens planstrategi. I henhold til folkehelseloves bestemmelser skal folkehelsearbeidet integreres i plan- og bygningslovens system. Et annet moment i folkehelseloven er at lokale helseutfordringer blir konkretisert, og at disse forankres på folkevalgte nivå gjennom plansystemet i plan- og bygningsloven. Ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel skal folkehelse være et eget tema. Det er derfor ikke nødvendig å lage egen temaplan for folkehelse.

Folkehelseloven § 4 pålegger kommunene følgende:

Å fremme befolkningens helse og trivsel

Å fremme gode sosiale og miljømessige forhold

Å bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse

Å bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller

Å bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen

Ny bestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3a trådte i kraft 1. januar 2018. I denne tydeliggjøres kommunens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep. Kommunen bør derfor med fordel melde seg inn i TryggEst som er utarbeidet av fire direktorater.

TryggEst skal bidra til å forhindre, avdekke og håndtere vold og overgrep mot voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv. TryggEst-modellen inneholder forslag til organisering av arbeidet mot vold og overgrep i en kommune, og flere verktøy som kan brukes i dette arbeidet.

Folkehelseloven pålegger et helhetlig ansvar for innbyggernes velferd, og dette ansvaret tilligger kommunestyret. For at kommunestyret skal kunne ivareta sitt ansvar på en betryggende måte, må de folkevalgte få opplysninger og planer som er nødvendige.

Folkehelsearbeid berører alle sektorer i kommunen. For barn er helse og trivsel blant annet betinget av tilgang til trygge lekeområder og ren luft. Dette innebærer at kommunen i sin planlegging av boligområder må ta folkehelsehensyn i sin arealplanlegging. Ungdom skal blant annet ha en skolehverdag uten mobbing. Dette er et ansvar som primært ligger i skolen. Ungdom skal også ha muligheter for positive sosiale, rusfrie aktiviteter i fritiden. Dette er en oppgave som kommunen må løse i samarbeid med private eller ideelle organisasjoner. Andre folkehelseområder kan være flyktningarbeid, trafikk sikring, renovasjon og drikkevann. Typiske folkehelseområder som ligger i helsetjenesten, er vaksinasjon, oppfølging og ivaretagelse av syke personer, helsemessig beredskap og skolehelse- og helsestasjonsvirksomhet. Eksempelene her er ikke uttømmende, men poenget er klart. Det hevdes at bare 10 % av folks helseproblemer kan helsetjenesten gjøre noe med. De resterende 90 % må løses utenfor helsetjenesten.

Kommunen skal utarbeide et samlet oversiktsdokument hvert fjerde år som skal ligge til grunn for det langsiktige folkehelsearbeidet. Oversiktsdokumentet skal foreligge ved oppstart av arbeidet med planstrategi etter plan og bygningslovens § 10 – 1, jamfør forskrift om oversikt over folkehelsen § 5. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i strategien, jamfør folkehelselovens § 6.

Folkehelsearbeidet skal bidra til god helse og bedre levekår i befolkningen og er et mål for all offentlig politikk.

Folkehelseutfordringer

Det er igangsatt arbeid med kartlegging av folkehelseutfordringer i kommunen. Helseoversikten drøftes på disse områdene:

- Befolkningssammensetning
- Oppvekst- og levekårsforhold
- Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø
- Skader og ulykker
- Helsetilstand

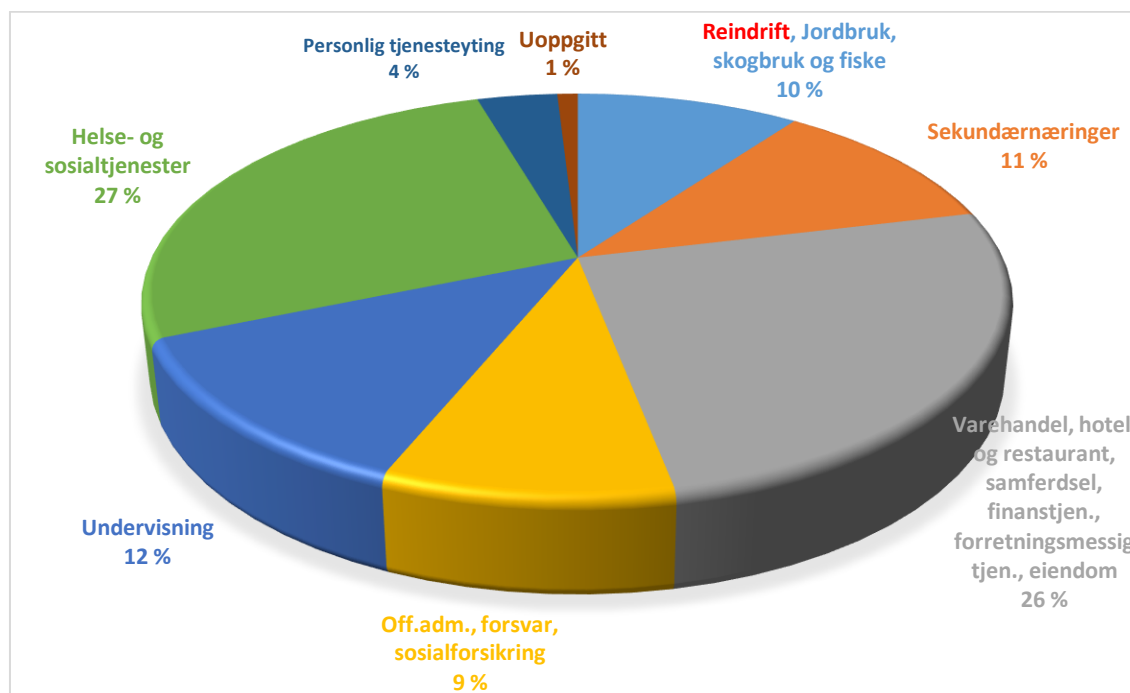
Oversikten skal inneholde tverrfaglige vurderinger av årsaksforhold og konsekvenser samt identifisere ressurser og folkehelseutfordringer. I denne kartleggingen skal også forhold som omfatter identitet og språk beskrives. Trekk ved utviklingen som påvirker sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller, skal særlig være i fokus. Folkehelseforskriften pålegger også kommuner, å vurdere vilkår særskilt for den samiske befolkningen.

Planbehov:

- Revidering av kommuneplanens samfunnsdel der helseoversikten er et støttedokument for å definere konkrete mål og folkehelseiltak
- Revidering av arealplanen

3.4 Næringsliv og sysselsetting

Figur 4: Sysselsetting i Karasjok pr 4. kvartal 2018 fordelt på næring

Kilde: SSB

Karasjok kommune er preget av en næringsstruktur med høy sysselsetting innen offentlige tjenester, og til sammen 48 % av de yrkesaktive er sysselsatt innenfor disse sektorene. Innen offentlig sysselsetting er

andelen høyest innen helse- og sosialtjenester. Dette skyldes nok at Samisk nasjonalt kompetansesenter – psykisk helsevern samt andre helserelaterte institusjoner er etablert i Karasjok de seneste årene.

Den største andelen sysselsatte innen privat sektor er tjenesteyting, varehandel, hotell og restaurant, samferdsel m.fl som utgjør 26% av sysselsettingen. Primærnæringene er også viktige næringer i kommunen og utgjør 10 % av den totale sysselsettingen.

Tall for befolkningsutvikling viser en nedgang på 22 personer i aldersgruppen 20 - 66 år i perioden fra 2010 til 2019 (se figur 3 i punkt 3.2). Dette er den yrkesaktive gruppen, og konsekvensene av nedgang er færre personer som bidrar til samfunnet med skatteinntekter og kompetanse. Prognoser fram mot 2040 viser en ytterligere nedgang i denne gruppen. Å sikre arbeidsplasser og innbyggernes muligheter for å virke lokalt er en svært viktig oppgave. Uten vitale innbyggere og næringsliv, utarmes kommunen.

Reiselivsnæringen er en prioritert næring i strategisk næringsplan 2016 – 2018 og et tiltak i planen var å igangsette reisemålsutviklingsprosjektet for utvikling av reiselivet. Bakgrunnen var at kommunestyret ønsket en reiselivsplan og avsatte i 2015 kr 500 000 til dette formålet. Reiselivsnæringen ønsket en grundig prosess og valgte å følge «Håndbok for reisemålsutvikling» utviklet av Innovasjon Norge. Fase 1 ble gjennomført i 2016/17 og fase 2 i 2019 i samarbeid med Porsanger kommune. I 2020 er det igangsatt arbeid med finansiering av fase 3 – fra ord til handling. Målet er 200 nye arbeidsplasser i Karasjok og Porsanger i reiselivet innen år 2030.

Reindriftsnæringen er en stor og viktig næring i Karasjok og en viktig kulturbærer. Store arealer i kommunen er beiteområder for rein. Som tabellen viser er det 122 siidaandeler i kommunen og 716 personer er involert i siidaandelene.

Tabell 1: Antall siidaandeler og antall personer i siidaandelene, ved slutten av driftsåret 2017/18 (per 31. Mars 2018). Antall sommer- og vintersiidaer gjenspeiler en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.

	Siida- andeler	Pers. i siida- andelene	Sommer siidaer	Vinter siidaer
Karasjok østre sone	52	323	4	16
Karasjok vestre sone	70	393	9	24
	122	716	13	40

Kilde: Landbruksdirektoratet

Landbruket i Karasjok har hatt en drastisk nedgang i melkebruk de siste 10 – 20 årene. Det er i dag 25 bruk, hvorav 5 melkeprodusenter, 5 med sauehold og 2 store kjøttprodusenter. Resterende bruk driver med salg av grovfôr (høy). Av ca 9000 dekar fulldyrket jord, er ca 6500 dekar i bruk. Det er god tilgang på lettbrukt jord til dyrking.

Utfordringer:

- Nedgang i befolkningstall i yrkesaktiv alder og ytterligere nedgang i prognoser.
- Mangel på risikovillig kapital som fører til manglende langsiktig planlegging, innovasjon mm.
- Knappe ressurser i kommunen gjør at kommunen som tjenesteprodusent og tilrettelegger for næringslivet og befolkningen, ikke alltid klarer å yte god nok service ovenfor næringslivet.
- Tilrettelegging av infrastruktur som vei, vann, avløp, elektrisitet, etc. til næringsarealer i regulerte områder, har alltid vært en utfordring. Å tilrettelegge større områder fordrer at kommunen må forskuttere utbygging som regel med låneopptak. Ferdig tilrettelagte næringsarealer vil bidra til attraktivitet og konkurransedyktighet for nærings- og bedriftsetableringer
- Utvikle reiselivsnæringen til helårsdestinasjon (nye sesonger)
- Manglende ressurser til og oppfølging av reiselivsmessig infrastruktur, dvs. opparbeiding, vedlikehold og skilting av tur-, ski- og scooterløype, informasjonsskilt, offentlige toaletter mm.
- Rekruttering til landbruksnæringen og vanskelig å få kvalifisert hjelp i fjøset/bruket.

- Øke kunnskapsgrunnlaget for problemstillinger knyttet til ulike aspekter ved reindriftsnæringen, særlig i forhold til de arealmessige behovene reindrifta har
- Reindrifta har store tap til rovvilt og kommunen må sette større fokus og få tapene ned i næringen så inntektene økes.

Planbehov

- Rullering av strategisk næringsplan, evt implementeres som *eget tema* i kommuneplanens samfunnsdel
- Reindriftsplan implementeres som *eget tema* i kommuneplanens samfunnsdel
- Landbruksplan implementeres som *eget tema* i kommuneplanens samfunnsdel
- Fase 3 – fra ord til handling - i reisemålsutviklingsprosjektet

3.5 Boligbygging

Når det gjelder boligbygging i sentrumsområdet, er det i regulerte områder 71 tomter som ikke er bebygd, hvorav 36 tomter mangler tilrettelagt infrastruktur. Det er få utleieboliger tilgjengelig i kommunen.

I regulerte områder tilrettelagt for næring, forretning og lignende er alle 5 tomter på Vullošguolbba tildelt, hvorav 3 er bebygd. Infrastruktur er ferdig anlagt. Fortetting er ønskelig og gjeldende plan bør vurderes endret. Innenfor reguleringsplan I 8 Rávdojohguolbba, er 2 bygninger ferdig oppført. Infrastruktur med vei, vann, avløp og strøm er fremført til de to byggene.

Tidligere revefarmområdet har potensiale for fortetting. Denne er i privat eie. All infrastruktur er lagt til området.

Utfordringer

- Få eller ingen utleieboliger tilgjengelige

Planbehov

- Overordnet boligpolitisk handlingsplan

3.6 Miljø og klima

Regjeringen har gjennom statlig planretningslinje bestemt at kommunene skal integrere klima- og energiplanlegging i sitt vanlige planarbeid. Kommunen må i planstrategien bla. belyse klimaendringer som forventes i fremtiden og beskrive sårbare områder. FN's bærekraftsmål og klimaloven skal legges til grunn. Målet er å gjennomføre tiltak som gir resultat i form av reduserte klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Kommunen må gjøre et valg om klima og energiplanlegging skal integreres i kommuneplanens arealdel og samfunnsdel eller om det skal lages egen tematisk kommunedelplan.

Kommunedelplan for klima og energi 2021 – 25 ble startet opp i 20. mai 2019 med varsel om oppstart av planarbeid og med utlegging av planprogram på høring samtidig. Prioriteres i planstrategi. Det videre planarbeidet er stoppet opp på grunn av ressursmangel. Høringsperioden er utgått i januar 2020. Ingen har jobbet videre med planen.

Utfordringer:

- Begrensede ressurser, så vel økonomisk som personalmessig,
- Kompetansemangel i egne rekke på klima og energi
- Nettverk internt og eksternt, eksempelvis klimanettverk med andre kommuner og fylkeskommunen. Internt kan det etableres tverrsektoriell arbeidsgruppe
- Samarbeid med andre aktører

- Identifisering av kilder og sektorer for klimagassutslipp. Alle kilder som innebærer direkte utslipp av klimagasser innenfor kommunens grenser bør inkluderes.
- Framskrivninger av utslipp
- Identifisering av tiltak
- Beregninger av tiltakenes effekter

Planbehov

- Kommunedelplan for klima og energi 2021 – 25 (kan vurderes som egen del i samfunnsdelen).

3.6.1 Naturmangfold

Regjeringen oppfordrer kommunene å utarbeide kommunedelplan for naturmangfold. Formålet er at kommunen identifiserer og tar hensyn til naturverdier av både nasjonal, regional og lokal betydning. Delplanen vil da være et bidrag til den mer grundige interesseavveiningen som skal foretas i prosessen med kommuneplanens arealdel.

Naturmangfoldlovens formålsparagraf slår fast at naturen skal tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også som grunnlag for samisk kultur. Videre presiseres det at myndighetene skal legge vekt på tradisjonell kunnskap som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet, samt at tiltak skal avveies mot samiske interesser.

Identifisering av viktige naturområder og sammenhengen mellom de ulike arealene er en kompleks oppgave som fordrer en helhetlig analyse. Slike arealanalyser er krevende å gjennomføre som en integrert del av arbeidet med kommuneplanen. Dette medfører at det kan være vanskelig å ivareta temaet naturmangfold på en god måte i de ordinære kommuneplanprosessene.

Karasjok kommune er Norges neststørste kommune i areal med rik tilgang på naturressurser. Her finnes bl.a Norges 3. største lakseførende vassdrag med mange bielver, fiskevann, vidder og fjell, og en rik flora og fauna.

Utfordringer

- Kommunens ressursituasjon, både økonomisk og personalmessig og mangel på egen kompetanse til å gjennomføre planprosess.

Planbehov:

- Kommunedelplan for naturmangfold, integrert i kommuneplanens samfunnsdel

3.7 Transport og infrastrukturbygging

Vegnettet i Karasjok er tredelt mellom stat, fylkeskommune og kommunen som eiere. Kommunen er en gjennomfartskommune med E6 mot østover mot Tana/Vadsø og nordover mot Hammerfest/Nordkapp. Selv drifter kommunen ca 90 km kommunal vei. Standarden på det kommunale veinettet varierer, og tilstanden er best i sentrumsnære strøk. Av de 90 km kommunal vei, har ca. 30 km fastdekke, mens resten er grusvei. Vedlikehold av kommunale veier er ikke prioritert i budsjett for kommunen, og vedlikeholdet framover består av enkle tiltak som driftsavdelingen kan utføre, f.eks lappe huller i veiene. Vedlikeholdet må avdekkes og det må lages en plan for vedlikehold av kommunale veier for å synliggjøre behov for ressurser.

Statens vegvesen og Karasjok kommune starter planlegging av ny bru over Anárjohka på riksveg 92 mellom Dorvonjárga og Garegasnjárga i Finland. Den gamle brua er fra 1958 og har flere skader. En ny bru vil gi økt trafiksikkerhet og bedre framkommelighet. Brua krysser grensa mot Finland, og arbeidet skjer i samarbeid med finske myndigheter.

Kollektivtransport tilbudet for reisende til og fra kommunen bør evalueres. Slik tilbudet er i dag så er ikke dette optimalt mot øst i fylket. I dag er det for eksempel ikke korresponderende kollektivtransport for skoleungdom i helgene til Vadsø og Sør-Varanger.

Luostejok kraftlag har konsesjon på strømmettet i kommunen og i 2002 ble det bygget dobbeltlinje, 66 kV linjer til Karasjok.

Utfordringer:

- Etterslep på veivedlikehold av de kommunale veiene
- Ikke øremerket penger til veivedlikehold – kommunale veier
- Gang og sykkelveier i sentrumsområder

Planbehov:

- Oppdatere Trafikksikkerhetsplan
- Utarbeide Kommuneveiplan

3.8 Langsiktig arealbruk

Arealdelen ble vedtatt i 2005 etter plan og bygningsloven av 1985. Siden da er plan og bygningsloven endret til ny lov (1. juli 2009).

Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv. For å kunne ivareta denne oppgaven på en forutsigbar måte har Sametinget utarbeidet en planveileder «Veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv ved planlegging etter plan og bygningsloven (plandelen).

Reindrifta er en viktig næring og store arealer i kommunen er beiteområder for rein. Vi ser at i andre kommuner er stort press på arealene fra utbyggere, deriblant kraft, veier, hytteutbygging mm. I Karasjok kommune har det til nå ikke vært press på de områdene som er lagt ut for utbygging i vedtatt arealplan fra 2005. Karasjok kommune må sørge for hensynet til reindrifta blir ivaretatt i rullering av arealplanen.

I landbruket er i dag 25 bruk, hvorav 5 melkeprodusenter, 5 med sauehold og 2 storfe kjøttprodusenter. Resterende bruk driver med salg av grovfôr (høy). Av ca 9000 dekar fulldyrket jord, er ca 6500 dekar i bruk. Det er god tilgang på lettbrukt jord til dyrking.

Utfordringer:

- Kommunens ressursituasjon, både økonomisk og personalmessig og mangel på egen kompetanse til å gjennomføre planprosess.

Planbehov:

- Revidering av arealplanen
- Fastsetting av snøscooterløyper (plan for scooterløyper)

3.9 Kommunal tjenesteyting og forvaltning

Karasjok kommune skal fra og med 01.09.2020 iverksette ny hoved organisering. Foruten toppledelsen med stab- og støttefunksjoner, vil organisasjonen bestå av omlag 12 enheter der enhetsleder vil ha det fulle ansvar for administrasjon, økonomi og personale. Hensikten med omorganiseringen er;

- samle tjenester/ funksjoner med få ansatte slik at man får en robust nok enhet til at prinsippene for administrativ organisering er ivaretatt
- samling av tjenester til samme målgruppe, og med fagområder med behov for tverrfaglig innsats og samordning

3.9.1 Økonomi og prosjektet «Framtidens Karasjok»

1. oktober 2019 ble prosjektet "Framtidens Karasjok" igangsatt. Prosjektet er et omfattende endrings- og omstillingsprosjekt finansiert av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Fylkesmannen i Troms og Finnmark og Karasjok kommune. Fylkesmannen i Finnmark har over tid gjennom tilsyn og utarbeidelsen av kommunebilder for Karasjok kommune, kunnet observere en bekymringsverdig utvikling. Kommunen har alvorlige utfordringer innen flere deler av kommunens ordinære oppgaver og ansvar. Fylkesmannen og andre statsetater har gjennom tilsyn og klagebehandling kunnet avdekke store mangler innen flere sektorer som har konsekvenser for kommunens innbyggere gjennom manglende tjenestetilbud, sikkerhet og rettssikkerhet.

Effektmål for hele prosjektet er: Etter endt prosjekt skal Karasjok kommune levere tjenester til innbyggerne innenfor rammen av god forvaltningsskikk, og kommunen skal ha en organisasjonspraksis - målt gjennom Kommunekompasset - over gjennomsnittet av norske kommuner. Kommunen skal ha en kommuneøkonomi under kontroll og gjennomført nødvendige endringer og driftstilpasninger slik at kommunen til enhver tid har en sunn og bærekraftig økonomi

Prosjektet «Framtidens Karasjok» er et langsiktig utviklingsprosjekt (8 år), organisert i tre trinn

Trinn 1: Omstilling og etablering av BASIS (oktober 2019 – mai 2022)

Trinn 2: Utviklingskraft og NY GIV (juni 2022 – mai 2026)

Trinn 3: Innovasjon, Samskaping og BESTE PRAKSIS (juni 2026 – 2027)

Etter endt prosjekt skal kommunen kunne levere tjenester til innbyggerne innenfor rammen av god forvaltningsskikk, kommunen skal ha en god organisasjonspraksis og en sunn og bærekraftig økonomi.

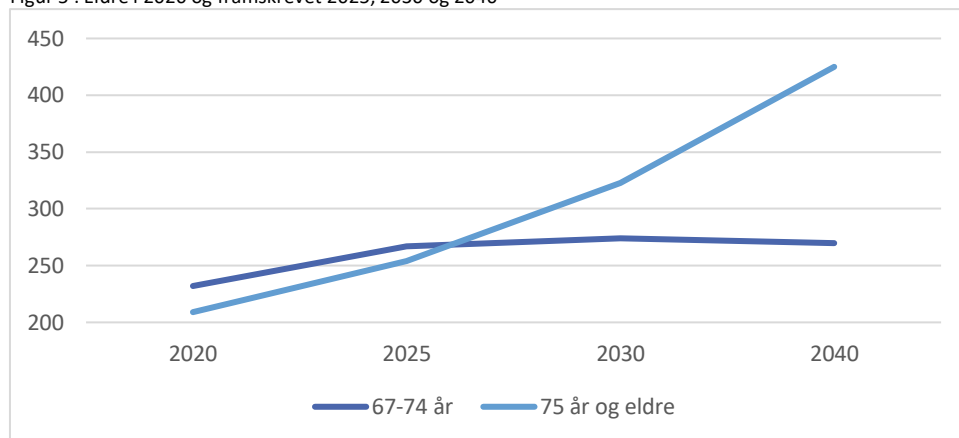
Utfordringer:

- Dårlig økonomistyring over lang tid har ført til at kommunen er i Robek
- Utvikle en forvaltningspraksis som skal sikre at Karasjok makter å ivareta sine forpliktelser som tjenesteproducent, arbeidsgiver, samfunnsutvikler og demokratisk organisasjon.

3.9.2 Helse og omsorg

Befolkningsframskriving mot 2040 viser at økning i folketallet kommer i aldersgruppen 67 år og eldre, som betyr at pleie og omsorg vil bli kraftig belastet i fremtiden. Man ser allerede en økning på 22 personer aldersgruppen 80+ fra 2010 til 2019 og prognosen viser at tallet vil øke ytterligere med 147 personer fram mot år 2040.

Figur 5 : Eldre i 2020 og framskrevet 2025, 2030 og 2040

Kilde: SSB

Helsesenterområdet rommer legetjenesten, helsesøster, jordmor, sykehjem, omsorgsboliger og institusjonell omsorg, dagsenter mm. Helsesenteret som ble bygget i 1982 er i bygningsmessig dårlig standard, tilfredsstillende ikke dagens krav og er ikke egnet til å ta imot økning av pleietrengende. Et nytt helsesenterbygg er i utredningsfasen, og det er usikkert om det blir byggestart i planstrategiperioden.

Kommunen har til enhver tid mangel på institusjonsplasser. Tjenesteområdet er ikke dimensjonert til å møte behovet som følger av økningen av antall brukere innenfor helse og omsorgstjenester. Dekning av disse gir i dag budsjettmessige overskridelser. Både innenfor hjemmebasert omsorg og institusjonsbasert omsorg resulterer det økte tjenestebehovet utstrakt sjonglering av plassdisponeringen. I fravær av varige løsninger som dekker behovet, blir slitasjen stor både for tjenestemottaker, deres pårørende og kommunens helsepersonell. Ved å ha samsvar mellom behov og tjenestetilbud, vil slitasjen på personalet bli mindre. Dette vil ventelig redusere sykefraværet og bidra positivt i rekrutteringssammenheng. I særlig grad gjelder dette eldre over 80 år. Utfordringen henger også sammen med at flere brukere ønsker å bo hjemme lengst mulig. Det blir flere tjenestemottakere med varierte og omfattende tjenestebehov. Resultatet blir høyere krav til fagfeltet og høyere krav til innhold og kvalitet i tjenestene. Samhandlingsreformen har gitt kommunene større ansvar for helhetlig tenkning i planlegging og organisering av tjenestene. Det skal være større fokus på forebygging, tidlig intervensjon, diagnostisering, behandling, rehabilitering og nødvendig omsorg. Samhandlingsreformens intensjon er å forebygge mer og reparere mindre. Dette skal skje ved stor grad av brukermedvirkning og koordinering. Fremtidens helse- og omsorgstjenester skal utvikles sammen med tjenestemottakerne. Målet er å skape tjenester som dekker tjenestemottakernes grunnleggende behov. Økning i antall pleietrengende og manglende sengeplasser fører til at mange eldre som trenger pleie, ikke får plass.

Utbygging av tilpassede og fleksible dagaktivitetstilbud er en av hovedsatsningsområdene i Demens plan 2020. For å bygge ut tilbudet ble det i 2012 opprettet en tilskuddsordning for dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens, og det tas sikte på at plikten trer i kraft fra 1. januar 2020. I dette ligger det også at tilbudet skal gis 5 dager i uka med minst 5 timer pr. dag. I dag er tilbudet åpent 5 dager i uka og har 18 plasser. Det ligger an til at det øremerkede tilskuddet skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunen fra 2020. Tilskuddet for dagaktivitetstilbudet for hjemmeboende eldre med demens gikk ut i 2019. Det er vedtatt fra 2020 at dagsentertilbudet for hjemmeboende eldre skal utvides til 5 dager i uka. Tilbudet økes også fra 12 til 18 plasser.

Meld. St. 15 (2017-2018) - Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre, ble behandlet i Stortinget i 2018. Reformen «Leve hele livet» består av 25 konkrete og utprøvde løsninger på områder hvor det ofte svikter i tilbudet til eldre i dag: aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Reformen handler også om å skape et mer aldersvennlig samfunn der eldre kan leve gode liv og delta i fellesskapet. Målgruppe er alle over 65 år, og har som mål at eldre skal få mulighet til å mestre eget liv der de bor, hele livet.

Grunnlaget for denne reformen bygger på sentrale meldinger og planer som allerede er satt i gang med ulike tiltak for å forhindre eller utsette sykdomsutvikling, fremme mestring og livskvalitet og styrke kompetansen, kvaliteten og kapasiteten i helse- og omsorgstjenestene. Denne reformen innebærer altså ikke at kommunen vil få nye oppgaver, men den handler om å endre praksis via omstilling og kvalitetsutvikling av ordinær virksomhet. Tiltak som allerede er igangsatt og de nye forslagene til løsninger utgjør altså til sammen innholdet i kvalitetsreformen for eldre – Leve hele livet 2019-2023.

Reformen legger opp til at kommunene kartlegger egne behov og utfordringer og gjennom politiske vedtak selv tar stilling til forslagene i Leve hele livet. Det legges opp til endringsprosesser med sterk medvirkning av eldrerådet og den eldre befolkningen i dette planarbeidet.

Det har i mange år vært en utfordring å besette vakante stillinger innenfor pleie og omsorg, og for å dekke inn vakante stillinger er det benyttet vikarbyrå.

Utfordringer:

- Bygningsmasse - helsesenter - tilfredsstiller ikke dagens krav
- Økning i pleietrengende og manglende plasser
- Manglende saksbehandlingskapasitet
- Vanskelig å rekruttere og beholde kompetanse til sykeavdeling og omsorgsboliger.
- Vanskelig å overholde budsjett

Planbehov:

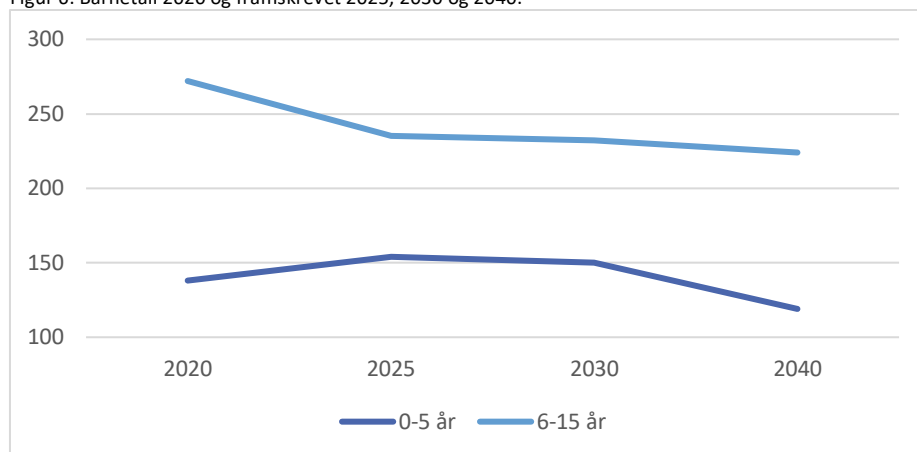
- Overordnet helse- og sosialplan
- Plan for helsemessig og sosial beredskap
- Psykisk helse og rus
- Smittevernplan
- Kompetanseplan helse- og omsorg
- Plan for kompetanse, rekruttere og beholde
- HMS arbeid for Karasjok kommune

3.9.3 Oppvekst

Barnetallsutviklingen for elever i skolepliktig alder reduseres årlig. Foreløpige anslag viser at det i årene fremover vil være mellom 20 og 25 elever som begynner i første klasse. Det er forventet at elevtallet vil stabilisere seg på ca 230 elever. Grunnskolen må ta hensyn til elevtallsreduksjonen ved organisering av opplæringen.

Statistikken viser at det var betydelig høyere barne- og ungdomstall for ti til tjue år siden enn i dag, som betyr mindre kull både i barnehager og grunnskolen. Barn i skolepliktig alder har sunket med 112 personer fra 2010 til 2019 og barn i barnehagealder har sunket med 62 i samme tidsperiode. Prognosen viser at barnetallet skal synke ytterligere mot år 2040, som vil ha betydning for de tjenester som barnehagen og skolen leverer.

Figur 6: Barnetall 2020 og framskrevet 2025, 2030 og 2040.

Kilde: SSB

Grunnskoleområdet består av 2 skolebygg for 1. - 7. trinn og SFO og et eget bygg for ungdomsskoletrinnet. Ungdomsskolen ble renoverert i 2011/12 og er i rimelig god standard. Bygningsmassen for øvrige skolebygg tilfredsstiller ikke krav mht ventilasjon og universell utforming. Dette er bygningsmasse fra 1950 årene, mellombygget fra 1969. Det planlegges nytt skolebygg for 1. – 7. trinn. Dette arbeidet er i utredningsfasen og det er noe usikkert om byggestart blir i planstrategiperioden. I tillegg til skolebyggene finnes en ny svømmehall på området, som sto ferdig i 2007. Hallen brukes til bl.a svømmeopplæring for grunnskolens elever og folkebad på ettermiddagen.

Skolen har ikke klart å tilpasse tjenestenivået til nedgangen i elevtall. Dette gjelder også for SFO der det er få elever i forhold til elevplasser, noe som fører til at inntektene går ned samtidig som det er mange ansatte i tjenesten.

Det har over flere år vært fokus i media om mobbing i Karasjokskolen. Det blir jevnlig gjennomført undersøkelser blant ungdomsskoleelever om mobbing. Mobbingen kan være fysisk, ved bruk av vold, eller psykisk, som vedvarende utfrysing fra vennegjengen. Andel ungdomsskoleelever som svarer «Ja, flere ganger i uka», «Ja, omtrent én gang i uka», «Ja, omtrent hver 14. dag» på spørsmålet «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysning av andre unge på skolen eller i fritida?», i prosent av alle som svarte på spørsmålet. I Karasjok opplevde hver 4. elev mobbing på ungdomsskolen i 2016 (det foreligger ikke nyere statistisk data for Karasjok).

Tabell 2: Blir mobbet i prosent ungdomskoleelever 8. – 10. klasse (tall for 2018 foreligger ikke for Porsanger og Karasjok)

	2016*	2018
	Ungdomsskole antall (%)	Videregående antall (%)
Karasjok	21 (25,6)	10 (10,9)
Porsanger	14 (12,0)	14 (12,4)
Kautokeino	10 (13,9)	9 (13,6)

*Kautokeino: ungdomsskole 2018

Kilde: fhi.no

Det er 2 kommunale barnehager, Guolban mánáidgárdi med 4 avdelinger som er helt ny åpnet i april 2020 og Láttosluohkká mánáidgárdi med 3 avdelinger. I tillegg finnes en privat barnehage.

Når det gjelder Barneverntjenesten har Bufdir (barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) siden 2018 gitt veiledning til kommunen for å sikre gode tjenester til barn og unge. Saksbehandlingen er god og det er ingen fristbrudd i sakene hittil i år. Det er nå 4 saksbehandlere ved barneverntjenesten.

Utfordringer:

- Skolebygg som ikke tilfredsstiller dagens krav
- Nedgang i elevtall, samtidig som tjenestenivået er den samme som tidligere år.
- Nedgang i barn i førskolealder
- Manglende kompetanse i rapportering av Sametingets tospråklighetsmidler

Planbehov:

- Overordnet oppvekstplan
- Plan for overgang, grunnskole og videregående skole
- Plan for tilpasset opplæring i grunnskolen
- Kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- Plan for kulturskolens organisering og dens innhold

3.9.4 Språk og kultur

Kulturskolen i Karasjok har 1, 8 årsverk, og tilbyr per i dag kurs i dans, rytme, gitarspill og piano/keyboard. Kulturskolen har ingen leder, og det er heller ingen instruktører for tiden med samiskspråklig kompetanse.

Kulturenheten har ansvaret for koordinering av større årlige arrangementer som Sámi álbmotbeaivi/ samenes nasjonaldag 6. februar, 17. mai og kulturmarknad i ukene 45 og 46. Det tildeles kulturmidler og idretts- og kulturstipend årlig, mens kulturpris tildeles hvert 3. år. Kulturenheten har også ansvar for idrett og fysisk aktivitet og behandler bl.a søknader om spillemidler som forvaltes av fylkeskommunen. Delplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv er sist revidert i 2003 og er gjenstand for revidering. Handlingsplanen behandles imidlertid årlig.

Karasjok hører inn under forvaltningsområdet for samisk språk, der samisk og norsk er likestilte språk, med krav for offentlige virksomheter iht samelovens språkregler. I tillegg stiller opplæringsloven, barnehageloven og stadnamnlova krav til kommunene om samisk språk.

Sametinget gir tilskudd til tospråklige kommuner. Det er utarbeidet en samarbeidsavtale med Sametinget, og Karasjok kommune har en handlingsplan for samisk språk og utarbeider treårige og årlige aktivitetsplaner for bruken av midlene.

Karasjok kommune har i dag to språkkonsulenter som primært står for oversettertjenester internt, ~~men~~ og ansvar for samisk språk ligger under enhetsleder for kultur, samfunn og samisk språk.

Karasjok kommune fikk i 2018 3-årig oppstartstilskudd til opprettelse av Samisk språk- og kultursenter i Karasjok. I kommunestyrets vedtak 14.12.17 ble det lagt en del føringer for språk- og kultursenterets rolle i kommuneorganisasjonen. Det skulle lages retningslinjer og rutiner for samarbeid mellom språk- og kultursenteret og kommunens språkmedarbeidere om språkutvikling i Kárášjoga giella. Språk- og kultursenteret skulle også bidra i å utvikle en samarbeidsplan om tilbud og oppgaver som i dag er underlagt grunnskolen: kulturskole og fjernundervisning.

Det ble i 2018 søkt om midler fra Finnmark fylkeskommune til utarbeiding av kulturminneplan som skulle omfatte alle kulturminner i kommunen, og være forankret i Plan- og Bygningsloven og kommuneplanens samfunns- og arealdel. Forarbeid er gjennomført.

Utfordringer:

- Mangel på ressurser på kulturskolen
- Få til en fast ordning og finansiering av språk- og kultursenteret
- Lite ressurser på kultur

Planbehov:

- Revidere plan for samisk språkutvikling
- Kulturminneplan
- Delplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Plan for kulturskolens organisering og dens innhold

3.10 Sentrumsutvikling

Karasjok kommune har igangsatt utredningsarbeid for nytt skolebygg, nytt helsesenter og felles mønstringssted for tekniske tjenester. Parallelt med dette arbeidet er det igangsatt et prosjekt der målet er å utarbeide en sentrumsplan. Sentrumsplanen vil kunne knytte planlegging av nye bygg opp mot utvikling av sentrum som helhet. Kommunen får utviklingsbistand fra Troms og Finnmark fylkeskommune og Distriktssenteret til dette arbeidet.

Det ble i 1998 gjennomført stedsanalyse for Kárášjohka Karasjok og i perioden 1999 – 2005 ble tiltak og opprustning av sentrumsområdet gjennomført. Tiden er inne for videreutvikling av sentrum og dette arbeidet vil også være del av kommuneplanens samfunnsdel.

Utfordringer:

- Få fram den samiske identiteten i sentrum

Planbehov:

- Sentrumsplan

3.11 Samfunnssikkerhet og beredskap

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret, § 14, setter krav til at risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf pbl 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko og sårbarhetsbildet. Den helhetlige ROS-analysen skal gi et oversiktsbilde over uønskede hendelser som kan ramme Karasjok kommune. Kommunen skal gjennomføre helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i henhold til innholdet § 2 i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Nåværende analyse fra 1998 er utdatert og oppfyller ikke alle lovkravene til en helhetlig ROS-analyse.

Den praktiske utfordringen er å sikre at ROS-analyser og beredskapsplaner innen de ulike sektorene samlet sett ivaretar hele spennet av interesser og behov innen samfunnssikkerhetsområdet. Samordning og samarbeid mellom aktører er her helt nødvendig.

Utfordringer:

- Sikre at planverk, rutiner og oppgavefordelinger er godt nok kjent mellom aktørene.
- Kompetanse innen ROS og samfunnssikkerhetsarbeid i egne rekker, kompleksitet og helhetlig tenkning og for å klare samordning må det avsettes personalressurser, tid og midler fra de berørte aktørene.

Planbehov:

- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (overordnet ROS)

3.12 Universell utforming

Det er et uttalt nasjonalt mål om et universelt utformet Norge innen 2025. Etter diskriminerings- og likestillingsloven har alle virksomheter en plikt til å arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming. Universell utforming bygger på et menneskerettighetsperspektiv, og innebærer en rett til lik og likeverdig tilgjengelighet til samfunnets alminnelige funksjoner.

Karasjok kommune mener at universell utforming skal være et tverrsektorielt gjennomgående perspektiv i all kommunal planlegging og tjenesteyting. Dette innebærer at universell utforming skal ligge til grunn for verdier og holdninger i hele kommunens virksomhet. Byggeteknisk forskrift (TEK 17) setter krav til universell utforming av nye byggverk for publikum og arbeidsbygninger, og krav om tilgjengelig boenhet i nye private boliger. I Karasjok kommunes prosjektering av nye bygg vil dette bli tatt med.

4 Planstatus og planbehov 2020 – 2023

Kommunal planstrategi skal gi en bedre og mer systematisk vurdering av kommunens planbehov og gjøre oss bedre rustet til å møte aktuelle utfordringer. Kommunen skal vurdere hvilket planarbeid som skal prioriteres for å møte dagens utfordringer.

Karášjoga gielda Karasjok kommune har ikke mulighet å prioritere tilstrekkelig med ressurser til å løse alle utfordringer og gjennomføre alle planprosesser som er ønskelig i denne kommunestyreperioden. Det er mangel på planfaglig kapasitet og kompetanse i kommunen, og dette betyr at man må prioritere hva man må gjennomføre, velge bort, men også fordele planarbeidet utover perioden.

Kommuneplanens samfunnsdel med handlingsdel må på plass for å kunne ha et styringsverktøy med klare føringer for hvordan utviklingen i kommunen skal ivaretas. Rullering av arealplan, må oppdateres for å være i tråd med tiden, samt baseres på gitte føringer i samfunnsdelen. Ved revisjon av kommuneplanens samfunnsdel skal folkehelse være et eget tema. Folkehelseloven pålegger kommunene å utarbeide en helseoversikt som skal inngå som grunnlag for kommunens planstrategi. Iht folkehelseloves bestemmelser skal folkehelsearbeidet integreres i plan- og bygningslovens system.

Tabellen på neste side viser status for kommunale planer og forslag til nye planer basert på avdekket planbehov i forbindelse med planstrategiarbeidet.

Plan/tema	Sist ved- tatt	2020	2021	2022	2023	Må prioriteres	Bør prioriteres	Ansvarlig (*se forklaring på fork. side 21)	Begrunnelse/ merknader
Overordnede planer / kommuneplaner									
Kommuneplanens samfunnsdel	2009		X	X	X	X		Stab-sku	Revideres
Kommuneplanens arealdel	2005		X	X	X	X		Tekn	Revideres
Sentrumsplan	Ny	X	X				X	Tekn	Utarbeides som del av samfunnsplanen
Helhetlig risiko- og sårbarhets- analyse (overordnet ROS)	1999	X						Tekn	
Kommunedelplan for klima og energi 2021 - 25	Ny		X	X			X	Tekn	Planprogram har vært på høring
Folkehelseplan	Ny	X					X	Stab-sku	Rulleres årlig, ny plan- gjennomgang hvert 4. år
Boligpolitisk handlingsplan	2010		X	X		X		Tekn/ Stab- sku/NAV	Revideres
Reguleringsplaner									
Områderegulering Mårkannjarga	Ny	X					X	Tekn	Pågående plan med konsekvensutredning
Teknisk									
Vegplan	Ny	X	X					Tekn	
Trafikksikkerhetsplan	2017	X	X					Tekn	
Hovedplan vann 2018 - 2026	2018							(Tekn)	Fortløpende tiltaks- vurdering (eksist. plan)
Hovedplan avløp 2018 - 2026	2018							(Tekn)	Fortløpende tiltaks- vurdering (eksist. plan)
Plan for snøscooterløyper	Ny	X	X			X		Tekn	
Næringsutvikling									
Strategisk næringsplan	2020				X			Stab-sku	Rulleres
Reindriftsplan	2000		X	X	X			Tekn	Rulleres
Jordbruksplan	1996		X	X	X			Tekn	Integreres i kommuneplan
Helse og omsorg									
Overordnet helse- og sosialplan	Ny		X	X		X		Stab-sku	
Delplan for helse og omsorg			X	X		X		Stab-sku	Som del av overordnet helse- og sosialplan
Plan for helsemessig og sosial beredskap	Ny		X			X		Stab-sku/helse	Lovpålagt
Smittevernplan	2018	X				X		Helse	Lovpålagt
Plan for habilitering og rehabilitering	Ny		X			X		Stab-sku/helse /barn-fam	Lovpålagt
Plan for Psykisk helse og rus m/handlingsplan	2017			X			X	Helse	
Kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner	Ny		X					Barn-fam	Som del av overordnet helse- og sosialplan
Oppvekst, språk og kultur									
Overordnet oppvekstplan	Ny			X		X		Stab-sku	
Delplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv	2003		X	X			X	Kult-sam-språk	
Kulturminneplan	Ny		X	X			X	Kult-sam-språk	Forarbeid gjennomført
Plan for samisk språkutvikling 2018-2021	2017		X	X		X		Kult-sam-språk	Revideres

Forklaring til kolonnen *Ansvarlig* i skjema, side 20:

*Tekn = Teknisk enhet

*Stab-sku = Styring, kvalitet og utvikling

*Helse = Enhet for helse

*Barn-fam = Enhet for barn og familie

*Kult-sam-språk = Enhet for kultur, samfunn og samisk språk